

ဒိယလေအနာဂတုတိကျမ်း — အမှတ် ၁၈၀

ရောမ၊ မကကာဘီတို့နှင့် မျက်မှောက်ခေတ်တို့၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်အိုင်ရာ ဆုံမှတ် — ဒိယလေ၏ ဗျာဒိတ်ရူပါရုံများအတွင်း လေ့လာချက်

Jeff Pippenger
2024-04-10

Uriah Smith သည် “ရောမသည် ဘီစီ 162 ခုနှစ်တွင် ဘုရားသခင်၏လူမျိုးဖြစ်သော ယုဒလူတို့နှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ခြင်းအားဖြင့် ဆက်နွယ်လာခဲ့သည်” ဟု ရေးသားခဲ့သည်။ ယနေ့ခေတ် သမိုင်းပညာရှင်အများစုက ထိုနဂဲကို ဘီစီ 161 ခုနှစ်ဟု သတ်မှတ်ကြပြီး Smith သည်လည်း ထိုစာအုပ်တစ်အုပ်တည်း၌ပင် ဘီစီ 161 ခုနှစ်ကို နှစ်ကိမြဲ ရည်ညွှန်းထားသည်။ ထိုကဏ္ဍ၌ ဘီစီ 162 ခုနှစ်ဟူသော ဤရည်ညွှန်းချက်သည် စာလုံးမှားတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆသည်။

“အခန်းငယ် ၂၃ နှင့် ၂၄ အရ၊ ယုဒလူတို့နှင့် ရောမလူတို့အကြား မဟာမိတ်ဖွဲ့စည်းခြင်း ဖြစ်ခဲ့သော ခရစ်တော်မပွားမီ ၁၆၁ ခုနှစ်ဘက်မှစ၍၊ ရောမသည် စကပြဋ္ဌာအနံ့ အုပ်စိုးပိုင်ခွင့်ကို ရရှိထားသော အချိန်ကာလသို့ ကျွန်ုပ်တို့ကို ဆင်းသက်ခေါ်ဆောင်လာသည်။” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 273.

အခန်းငယ် ၁၁ နှင့် ၁၂ တို့သည် ဘီစီ ၂၁၇ ခုနှစ်တွင် ရာဖီအာစစ်ပွဲအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော အောင်ပွဲနှင့် ထိုအပိုင်းအကျိုးဆက်များကို ဖော်ပြထားသည်။ ထိုစစ်ပွဲသည် အနုတီယိုကပ်စ် ၃ မဟာ ဦးဆောင်သော ဆလေးစစ် အင်ပါယာနှင့် ဘုရင် တင်လမ် ၄ ဖိလိပတော ဦးဆောင်သော အီဂျစ်၏ တင်လမ်နိုင်းငံတို့အကြား ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

နောက်ထပ် ဆယ့်ခုနစ်နှစ်အကြာ ခရစ်မပေါ်မီ ၂၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဟနီယမ်စစ်ပွဲသည်လည်း ဆယ်လူ့စစ်နိုင်းငံတော်နှင့် ပတိုလမ်းနိုင်းငံတော်အကြားတွင် ထပ်မံဖြစ်ပွားခဲ့သော စစ်ပွဲဖြစ်သည်။

မကကာဘီပုဂ္ဂိုလ်များသည် ခရစ်မပေါ်မီ ၁၆၇ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့ပြီး ယုဒဘာသာရေးကျင့်ဝတ်များကို နှိပ်ကွပ်ဖျက်သိမ်း၍ ဂရိယဉ်ကျေးမှုကို အတင်းအကျပ် သွတ်သွင်းရန် ဆဲလူ့စစ် အင်ပါယာ၏ ကြိုးပမ်းမှုများကို ဆန့်ကျင်သော ယုဒလူမျိုးတို့၏ ပုန်ကန်မှုဖြစ်သည်။

ဟနုကကာကာလ၌ ဂုဏ်ပုဂ္ဂိုလ်အားကောင်းသော သမိုင်းဖော်ပြရပ်ကို အမှတ်အသားပြုသည့် ယရောရလင်မိုရို ဒုတိယဗိမာန်တော်၏ ပြန်လည်သန့်ရှင်းအပ်နှံခြင်းသည် အ.မ.က. ၁၆၄ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ယင်းသည် အခန်းငယ် ၂၃ တွင် ဖော်ပြထားသော “မဟာမိတ်ဖွဲ့ခြင်း” မတိုင်မီ သုံးနှစ်က ဖြစ်သည်။ ဤဖြစ်ရပ်သည် ဗိမာန်တော်ကို မသန့်ရှင်းစေဘဲ ညစ်ညူးစေခဲ့သကဲ့သို့ ယုဒလူမျိုးတို့၏ ဘာသာရေးကျင့်ထုံးများကိုလည်း တားမြစ်ပိတ်ပင်ခဲ့သော နာမည်ဆိုးဖြင့် ကျော်ကြားသည့် အနုတီယိုခပ်စ် ၄ အိပ်ဖာနီးစ် ဦးဆောင်သည့် ဆဲလူ့စစ် အင်ပါယာ၏ တပ်ဖွဲ့များကို မကကာဘီတို့က အောင်မြင်စွာ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုဖြင့် တိုက်ခိုက်အနိုင်ရပြီးနောက် ဆက်လက်ဖျက်ပစ်ခဲ့သည်။ ဟနုကကာကာ ဂုဏ်ပုဂ္ဂိုလ်အားကောင်းသော ထိုအောင်ပွဲနောက် မကပြီတွင် အနုတီယိုခပ်စ် ၄ အိပ်ဖာနီးစ် သဆုံးခဲ့ပြီး သမိုင်းတွင် ထိုအချိန်မှစ၍ ဆီးရီးယားအာဏာ၏ ဆုတ်ယုတ်ကျဆင်းမှု စတင်လာသည်ကိုလည်း အမှတ်အသားပြုသည်။

ခရစ်မတိုင်မီ ၂၀၀ ခုနှစ်တွင် (ထိုအချိန်သည် Panium စစ်ပွဲ၏အချိန်လည်း ဖြစ်သည်) ရောမသည် ဒိယလေ အခန်းကဏ္ဍ ၁၁ ၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်အိုင်ရာထဲသို့ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် မိမိကိုယ်ကို

ထည့်သွင်းဝင်ရောက်လာသည်။ ထိုနဂါးတို့ ထိုရူပါရုံကို တည်ထောင်ပေးသော သင့်ကတေ ရှိသည်။ ထိုသမိုင်းအတွင်း ၎င်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ရှိသော ဩဇာသက်ရောက်မှုသည် နောက်ကွယ်မှ ကြိုးကိုင်ဆောင်ရွက်သော အသင်းတော်တစ်ရပ်၏ သင့်ကတေဖြစ်သော ယဇေဗလ၏ အမှုကို ဖော်ထုတ်ပြသသည်။ ယဇေဗလသည် မိမိခင်ပွန်း အာဟပ်က လေယ၏ လက်ဖွဲ့ သူမ၏ ပရောဖက်တို့ သတ်ဖြတ်ခံရသည်ကို ကြည့်ရှုနေစဉ်၊ ရှုမာရီမျိုး ရှိနေခဲ့သည်။ ဟရေဒါအာသည် သူမ၏ သမီး ဆာလိုးမကေ ဟရေဒါကို ဆွဲဆောင်သိမ်းသွင်းခဲ့သော ဟရေဒါ၏ မှေးနေပွဲ၌ မရှိခဲ့ပေ။ အမရေကန်ပြည်ထောင်စု၏ သမိုင်းတွင် တုရမိုဒါ ပြည့်တန်ဆာမအဖြစ် ကိုယ်စားပြုထားသော ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်ကို သင့်ကတေဆန်သော ခုနစ်ဆယ်နှစ်ကာလ၏ အဆုံးတိုင်အောင် မလျှော့ထားခြင်းခံရသည်။ ထိုနဂါးက သူမသည် မကြီးကြီး ဘုရင်တို့ထံ လှည့်ဖြားမှု၏ သီချင်းများကို စတင်သီဆိုလေသည်။ ခရစ်မတိုင်မီ ၂၀၀ ခုနှစ်သည် နောက်ဆုံးသောနေ့ရက်များတွင် သူမက ဘုရင်တို့ထံ ပေါ်ပေါက်ထင်ထင် သီဆိုစတင်သောအချိန်ကို ပုံစံတင်ဖော်ပြပြီး ယင်းသည် အခန်းငယ် ၁၆ တွင် ကိုယ်စားပြုထားသကဲ့သို့ မကပြမီ ရောက်လာမည့် တနင်္ဂနွေနေ့ပေဒေ မတိုင်မီ အနည်းငယ်အလိုတွင် ဖြစ်သည်။

ခရစ်မတိုင်မီ 161 မှ 158 ခုနှစ်အတွင်း ယုဒလူမျိုးတို့၏ “မဟာမိတ်ဖွဲ့ခြင်း” မတိုင်မီ၊ မကုကဘီတို့သည် ခရစ်မတိုင်မီ 164 ခုနှစ်တွင် ဟနုကုကာအားဖြင့် အမှတ်တရပြုလျက်ရှိသကဲ့သို့ ဗိမာန်တော်ကို ပြန်လည်သန်ရှင်းအပ်နှံခဲ့ကြသည်။ ထိုနဂါးက သုံးနှစ်အကြာတွင်လည်း ဆီးရီးယားလူမျိုးတို့နှင့် ဆက်လက်ဖွဲ့ပွားနေသော ပဋိပက္ခအလယ်၌ပင် မကုကဘီယုဒလူမျိုးတို့သည် အထောက်အပံ့ရရှိရန် ရာမနိုင်းထံသို့ ဆက်သွယ်တောင်းခံခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ ရာမနိုင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့သော “မဟာမိတ်ဖွဲ့ခြင်း” သည် နောက်ဆုံးသောကာလရှိ ဘုရားသခင်၏ ပရောဖက်ပြုလျက်ကို လေ့လာသူတို့အတွက် ပရောဖက်ပြုခြင်းရာ စမ်းသပ်ချက်တစ်ရပ် ဖြစ်လာသည်။

သမိုင်းမှတ်တမ်းများအရ “မဟာမိတ်ဖွဲ့ခြင်း” ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အချိန်ကို ခရစ်မတိုင်မီ ၁၆၁ ခုနှစ်ဟု သတ်မှတ်ကပြသလည်း၊ ရှုဆေဇာင်များက ထိုသမိုင်းကို ခရစ်မတိုင်မီ ၁၅၈ ခုနှစ်ဟု သတ်မှတ်ကပြသည်။ Miller သည် မှန်ကန်သလော၊ သို့မဟုတ် ခေတ်သစ်သမိုင်းပညာရှင်များက မှန်ကန်ကပြသလော။ Miller သည် ခရစ်မတိုင်မီ ၁၅၈ ခုနှစ်သို့ နှစ်ပေါင်း ခြောက်ရာ ခြောက်ဆယ့်ခြောက်နှစ် (၆၆၆) ကို ပေါင်းထည့်၍ “နေ့စဉ်” ကို ဖယ်ရှားခဲ့သော ခရစ်နှစ် ၅၀၈ သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ မည်သို့ပင် ရှာဖွေစမ်းစမ်းကြည့်ပါစေ၊ ယုဒလူမျိုးများနှင့် ရာမလူမျိုးများအကြား မဟာမိတ်ဖွဲ့ခြင်းသည် ခရစ်မတိုင်မီ ၁၅၈ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ဟုသော သမိုင်းဆိုင်ရာ အထောက်အထားကို တွေ့ရှိရန်မှာ အလွန်ခက်ခဲမည်ဖြစ်ပြီး အမှန်တကယ်ဆိုလျှင် မဖြစ်နိုင်သလောက်ပင် ဖြစ်မည်။

ဆယ်ခြောက်ပိုဒ်သည် တနင်္ဂနွေနေ့ပေသတ်ဖြစ်သော်လည်း၊ ထိုမတိုင်မီက သမိုင်း၌ ရာမသည် ခန့်မှန်းမငြိကွင်းကို တည်ထောင်ရန် ဘီစီ ၂၀၀ ခုနှစ်တွင် သမိုင်းထဲသို့ ဝင်ရောက်လာသည်။ မကုကဘီပုန်ကန်မှုသည် ဘီစီ ၁၆၇ ခုနှစ်တွင် မိုဒိန်၌ စတင်ခဲ့ပြီး၊ နောက်ဆုံးတွင် သူတို့သည် ဘီစီ ၁၆၄ ခုနှစ်တွင် ဗိမာန်တော်ကို ပြန်လည်သန်ရှင်းအပ်နှံခဲ့ကြသည်။ ထိုနဂါးက ဘီစီ ၁၆၁ ခုနှစ်မှ ဘီစီ ၁၅၈ ခုနှစ်အထိ ယုဒလူမျိုးတို့သည် ရာမအာဏာနှင့် ပဋိညာဉ်တစ်ရပ်ထဲသို့ ဝင်ရောက်ကပြသည်။ ဘီစီ ၁၆၁ ခုနှစ်မှ ဘီစီ ၁၅၈ ခုနှစ်အထိကာလသည် “မဟာမိတ်” ကို တည်ထောင်ရန် လိုအပ်ခဲ့သော အချိန်ကာလတစ်ရပ်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ဤနားလည်မှုသည် “မဟာမိတ်” ကို သမိုင်းပညာရှင်များ၏ သက်သေချက်နှင့် ကိုက်ညီစွာ ခွဲခြားသတ်မှတ်ပေးသကဲ့သို့၊ ထာဝရဘုရား၏ လက်တော်က ညွှန်ကြားခဲ့ပြီးမပြောင်းလဲသင့်သော ဇယားနှင့်လည်း ကိုက်ညီစေသည်။

သမိုင်းပညာရှင်များ၏ ဖော်ပြချက်အရ၊ ခရစ်တော်မတိုင်မီ ဒုတိယရာစုအတွင်း ယုဒနှင့် ရာမကဲ့သို့သော ရှုဟောင်းနိုင်ငံများအကြား သဘာဝတူစာချုပ်များကို ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည့် လုပ်ငန်းစဉ်သည် သက်ဆိုင်ရာ အခြေအနေများ၊ သံတမန်ရေးဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ နှင့် ပါဝါချိန်ခွင်လျှာဆိုင်ရာ

ဆက်နွယ်မှုများအပေါ် မူတည်၍ ကွဲပြားခြားနားလေ့ရှိသည်။ ယဘောယျအားဖြင့် ထိုလုပ်ငန်းစဉ်သည် တစ်ဖက်က အခြားတစ်ဖက်နှင့် သဘာဝတူစာချုပ် သို့မဟုတ် မဟာမိတ်ဖွဲ့စည်းရေးကို ထူထောင်လိုကခြင်း စိတ်ဝင်စားမှု ဖော်ပြခြင်းဖြင့် စတင်လေ့ရှိသည်။ ယုဒနှင့် ရောမ၏ ဖြစ်ရပ်တွင်မူ ယုဒဘက်က တရားဝင် မဟာမိတ်ဖွဲ့စည်းရေးကို အဆိုပြုရန် ရောမနှင့် ပထမဦးစွာ ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။

အဆိုပြုချက်ကို ပိုဆောင်ကာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများကို စတင်ရန် သံတမန်ရေးလမ်းကခြင်းများကို အသုံးပြုခဲ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းတွင် ရောမမြို့သို့ သံအမတ်များ သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်များကို စလွှတ်၍ ထိုမြို့၏ ခေါင်းဆောင်များ သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တွေ့ဆုံစေခြင်း ပါဝင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ စတင်ပြီးနောက် နှစ်ဖက်စလုံးသည် အဆိုပြုထားသော စာချုပ်၏ သတ်မှတ်ချက်များကို ဆွေးနွေးကလေးစားမည်။ ဤအရာတွင် အစည်းအဝေးအကျိုးမြှောက်မှု ပြုလုပ်ခြင်း၊ သံတမန်ရေးဆိုင်ရာ သဝဏ်လွှာများ အပြန်အလှန် ဖလှယ်ခြင်း၊ ထိုပြင် ဆွေးနွေးမှုများကို ချောမွေ့စေရန် အလယ်အလတ် ကိုယ်စားပြုသူများ သို့မဟုတ် ညှိနှိုင်းဖျန်ဖြေသူများ ပါဝင်လာနိုင်ခြင်းတို့ ပါဝင်နိုင်သည်။ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများအတွင်းတွင် ဖက်တစ်ဖက်စီသည် အခြားဖက်က အဆိုပြုထားသော သတ်မှတ်ချက်များကို သုံးသပ်စဉ်းစားမည်ဖြစ်ပြီး တန်ဖိုးအဆိုပြုချက်များ တင်ပြခြင်း သို့မဟုတ် သတ်မှတ်ချက်အချို့ကို ပြင်ဆင်ပေးရန် တောင်းဆိုခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ဂရုပြုစဉ်းစားသုံးသပ်မှုများ၊ အကျိုးများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း၊ ထိုပြင် အဆိုပြုထားသော စာချုပ်မှ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် အားနည်းချက်များကို အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်းတို့ ပါဝင်နိုင်သည်။

နှစ်ဖက်စလုံးသည် ထိုစာချုပ်၏ သတ်မှတ်ချက်များအပေါ် သဘာဝတူညီမှုရရှိခဲ့ပါက၊ နှစ်ဖက်စလုံးက သဘာဝတူထားသော စည်းကမ်းချက်များနှင့် အခြေအနေများကို ဖော်ပြသတ်မှတ်ထားသော တရားဝင်စာတမ်းကို ပြင်ဆင်ရေးဆွဲမည်ဖြစ်သည်။ ထိုနောက် ထိုစာချုပ်ကို နိုင်ငံအသီးသီး၏ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များက အတည်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။ ရောမ၏ အခြေအနေတွင်၊ ဤသည်မှာ အထက်လွှတ်တော် သို့မဟုတ် အခြား အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အတည်ပြုချက်ကို ပါဝင်စေနိုင်သည်။ ထိုနည်းတူ ယုဒလည်း ထိုစာချုပ်သည် ၎င်း၏ ခေါင်းဆောင်မှုအဖွဲ့ သို့မဟုတ် အုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ၏ အတည်ပြုချက်ကို လိုအပ်ဖွယ်ရှိသည်။ အတည်ပြုပြီးနောက် တစ်ပြိုင်နက်၊ ထိုစာချုပ်ကို အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်ပြီး နှစ်ဖက်စလုံးသည် ၎င်း၏ သတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာရန် မျှော်လင့်ခံရမည်ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အမျိုးမျိုး၊ အပြန်အလှန် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ သဘာဝတူညီချက်များ၊ ကုန်သွယ်ရေးဆက်ဆံမှုများ သို့မဟုတ် စာချုပ်တွင် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသော အခြား သံတမန်ရေးဆိုင်ရာ ဆက်ဆံမှု ပုံစံများကို ပါဝင်စေနိုင်သည်။

ခရစ်တော်မဖွားမီ ဒုတိယရာစုတွင်၊ အရှေ့ မြေထဲပင်လယ်ဒေသ၌ တည်ရှိသော ယုဒပြည်မှ အီတလီအလယ်ပိုင်း၌ တည်ရှိသော ရောမမြို့သို့ ခရီးသွားခြင်းသည်၊ အထူးသဖြင့် ရှေးခေတ် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်းများ၏ ကန့်သတ်ချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျှင်၊ ခက်ခဲပြီး အချိန်ကုန်ကြမ္မာဖြစ်သော လုပ်ငန်းတစ်ရပ် ဖြစ်မည်ဖြစ်သည်။ ယုဒပြည်နှင့် ရောမမြို့အကြား အကွာအဝေးမှာ ရွေးချယ်သော ခရီးလမ်းကခြင်းအတိုအကျအပေါ် မူတည်၍ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ၁,၅၀၀ မှ ၂,၀၀၀ ကီလိုမီတာ (၉၃၀ မှ ၁,၂၄၀ မိုင်) အထိ ရှိသည်။ ရှေးခေတ်တွင် ပင်လယ်ခရီးစဉ်သည် ကုန်းလမ်းခရီးစဉ်ထက် ပိုမိုမြန်ဆန်ပြီး ပိုမိုထိရောက်လေ့ရှိသော်လည်း၊ ပင်လယ်ခရီးစဉ်သည် လွှမ်းမိုးနေသော လတိုက်နှုန်းနှင့် လဦးတည်ရာအပေါ် မူတည်နေသည်။ ယုဒပြည်ရှိ ဆိပ်ကမ်းတစ်ခုမှ အီတလီရှိ ဆိပ်ကမ်းတစ်ခုသို့ (ဥပမာ၊ ရောမမြို့၏ ဆိပ်ကမ်းဖြစ်သော Ostia) သင့်ဘာသာဖြင့် သွားလာခြင်းသည်၊ လအေခြေအနု၊ ပင်လယ်ရေစီးကခြင်းနှင့် အသုံးပြုသည့် ရေယာဉ်အမျိုးအစားကဲ့သို့သော အချက်များအပေါ် မူတည်၍၊ ရက်သတ္တပတ် အတော်များများ ကြာနိုင်သည်။

ယုဒအာမု ရာဇမမိဉ္ဇိ မြေပင်လမ်းကခြင်းဖြင့် ခရီးသွားရခြင်းသည် ပိုမိုနူးကူးရှည် ပင်ပန်းခက်ခဲသော အရာဖြစ်သည်။ ခရီးသွားသူများသည် တောင်တန်းများ၊ ချိုင့်ဝှမ်းများ၊ မြေများ အပါအဝင် မြေမျက်နှာသွင်ပင်အမျိုးမျိုးကို ဖြတ်သန်းရမည်ဖြစ်ပြီး ဓားပျားနှင့် ရန်လိုသော နယ်မြေများကဲ့သို့သော အတားအဆီးများကိုလည်း ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။

ခရေလူငယ်မြေသစ်လည်းကောင်း၊ မြင်းဆွဲထားသောမြေသစ်လည်းကောင်း သွားလာပါက လပခင်းများစွာ ကြည့်နိုင်သည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။ ထိုပင် လမ်းများ၏ အခြေအနေ၊ တည်းခိုရာနှင့် အနားယူစခန်းများ ရရှိနိုင်မှု၊ လမ်းခရီးတစ်လျှောက် အနားယူ၍ လိုအပ်သည့် ရိက္ခာနှင့် ပစ္စည်းများကို ပြန်လည်ဖြည့်တင်းရန် လိုအပ်မှု စသည့် အချက်များကခြင်းလည်း ခရီးကြိုချိန်သည် သက်ရောက်မှု ခံရမည်ဖြစ်သည်။

မကုကဘီယန် ယုဒလူမျိုးတို့သည် ရာဇမနှင့် မဟာမိတ်စာချုပ်တစ်ရပ်ကို ရယူရန် ကြိုးပမ်းသောအခါ၊ သူတို့သည် ရာဇမမိဉ္ဇိ သံတမန်များကို ပို့ဆောင်ရမည်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုသံတမန်များကို ရာဇမအာဏာပိုင်များက လက်ခံပြီးနောက်၊ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုကာလတစ်ရပ် ရှိလာမည်ဖြစ်သည်။ သမိုင်းဆိုင်ရာ သီအိုရီအရ—အကခြင်းမူကား တိကျသောချာသော မှတ်တမ်းမရှိသဖြင့်—စာချုပ်ကို တရားဝင် အတည်ပြုဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ယုဒပြည်သို့ ပြန်လည်ယူဆောင်သွားကာ အတည်ပြုချက် ရယူရမည်ဖြစ်ပြီး ထိုနောက် ယုဒလူမျိုးတို့၏ လက်ခံမှုကို အတည်ပြုရန် ရာဇမသို့ ပြန်လည်ပို့ဆောင်ရမည် ရှိခဲ့သည်။ ထိုအချိန်ကာလအတွင်း မဟာမိတ်ဖွဲ့စည်းခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်သည် တစ်နှစ်အတွင်း အပြီးသတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ယုံကြည်ရန်မှာ လုံးဝနီးပါး မဖြစ်နိုင်သဖြင့်၊ “မဟာမိတ်စာချုပ်” သည် က.မ.မီ ၁၆၁ ခုနှစ်မှ က.မ.မီ ၁၅၈ ခုနှစ်အထိ ကြာမြင့်သော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်ကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟုလည်း နားလည်ချက်သည်၊ ဆယ့်ခြောက်ပိုဒ်ပါ တနင်္ဂနွေနေ့ညပဒေသို့ ဦးတည်စေသော သမိုင်းကခြင်းကို သတ်မှတ်ဖော်ပြသည့် အခြားသော ပရောဖက်ပြုချက်အကခြင်းအရာများနှင့်လည်း ကိုက်ညီသည်။

သမိုင်းပညာရှင်အားလုံးက မကုကဘီယန် ယုဒလူမျိုးတို့က စတင်အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်ဟု သဘောတူညီကြသော “မဟာမိတ်စာချုပ်” တစ်ရပ်သည် ဘီစီ ၁၆၁ ခုနှစ်တွင် ယုဒပြည်၌ စတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ၎င်း၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘီစီ ၁၆၇ ခုနှစ်တွင် မိမိတို့၏ပုန်ကန်ထက်ကြွ စတင်ခဲ့ချိန်မှစ၍ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်နေခဲ့ရသော စီးရီးယားလူမျိုးတို့ကို ဆန်ကျင်ရာတွင် ယုဒလူမျိုးတို့က အထောက်အပံ့ရရှိလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုပုန်ကန်ထက်ကြွမှုကို ယုဒယဇ်ပုရောဟိတ် မတုတသိယနှင့် ၎င်း၏ သားငါးယောက်၊ အထူးသဖြင့် ယုဒ မကုကဘီယန် ဆလူးစစ် မင်းအုပ်ချုပ်သူ အနုတီအိုကပ်စ် ၄ အိပီဖနီးစ်က ချမှတ်ထားသော ဟယ်လေးနစ်သွင်းခြင်းဆိုင်ရာ မူဝါဒများကို ဆန်ကျင်တော်လှန်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ခြင်းက မီးထိုးပေးခဲ့သည်။ ထိုမူဝါဒများတွင် ယုဒဘာသာရေးအကျင့်အကျမ်းကို ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ရန် ကြိုးပမ်းမှုများနှင့် ဂရိဓလေ့ထုံးစံများ၊ ယုံကြည်ချက်များကို မဖော်မနေ လက်ခံကျင့်သုံးစရန် အတင်းအကျပ်ပြုမှုများ ပါဝင်ခဲ့သည်။

ပုန်ကန်ထက်ကြွမှုကို လုံ့ဆော်ပေးသော အကခြင်းအရင်းမှာ မတုတသိယသည် ဂရိဘုရားတစ်ပါးအား ယဇ်ပူဇော်ရန် ထုတ်ပြန်ထားသော အမိန့်ကို လိုက်နာရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သည့် မိုးဒိန်ရွာ၌ ဖြစ်ပွားသော အဖော်အပျက်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ “မိုးဒိန်” ဟူသောအမည်သည် “ကရုဿာသည်” သို့မဟုတ် “ကန်ကွက်သည်” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသော ဟဗျေဇကားလုံး “modi'a” မှ ဆင်းသက်လာသည်။ မိမိ၏ ကန်ကွက်မှုအတွင်း မတုတသိယသည် ယဇ်ပူဇော်ရန် ချက်ချင်းဆောင်ရွက်တော့မည့် ယုဒလူမျိုး ဘာသာဖောက်ပြန်သူတစ်ဦးကို သတ်ခဲ့ပြီး၊ သူနှင့် သူ၏သားတို့သည် တောင်ကုန်းများသို့ ထွက်ပြေးကာ ဆလူးစစ်တပ်များကို ဆန်ကျင်သော ပြောက်ကျားစစ်ဆင်ရေးတစ်ရပ်ကို စတင်ခဲ့ကြသည်။ မကုကဘီယန်ပုန်ကန်ထက်ကြွမှုသည် နှစ်အတော်ကြာဆက်လက်တည်ရှိခဲ့ပြီး ထိုကာလအတွင်း မကုကဘီယန်သည် ဆလူးစစ်တပ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ မဟာမိတ်များကို ဆန်ကျင်၍

တိုက်ပွဲအများအပြားတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။ အင်အားအရအတွက်နှင့် စစ်လက်နက်ပစ္စည်းအရ အလွန်အမင်း နည်းပါးလျက်ရှိသော်လည်း မကုကဘီတို့သည် အရေးပါသည့် အောင်ပွဲများစွာကို ရရှိခဲ့ကြသည်။

ဆဲလူစစ် အင်ပါယာသည် ဂရိတို့၏ ဘာသာတရားကို ယုဒလူမျိုးများအပေါ် အတင်းသွတ်သွင်းရန် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိခဲ့ပြီး၊ ဂရိတို့သည် နောက်ဆုံးသော ကာလ၏ ဂလိုဘယ်လစ်များကို ကိုယ်စားပြုကြသည်။ သူတို့၏ ဘာသာတရားကို ယခုလက်ရှိ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းအပေါ် ဘဏ်စနစ်၊ အဓိကသတင်းမီဒီယာ၊ ပညာရေးဗဟိုဌာနများ၏ ဂလိုဘယ်လစ်အင်အားစုများနှင့် တရားမဝင် ဝင်ရောက်လာသူများကို အတင်းအကျပ် ရွှေ့ပြောင်းဝင်ရောက်စေခြင်းအားဖြင့် အမျိုးသားကွဲပြားချက်များကို ဖြိုဖျက်ပစ်နေမှုတို့ကနေ လက်ရှိ အတင်းအကျပ် ချမှတ်လျက်ရှိသော “woke-ism” ထဲတွင် ဖော်ပြလျက်ရှိသည်။ အနုတီယိုခပ်စ် အဲပီဖာနီးစ်သည် ဂရိဘာသာတရားကို ယုဒလူမျိုးများအပေါ် အတင်းချမှတ်နေစဉ်တွင်၊ သူ၏ ကြိုးပမ်းမှုများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေသော ယုဒလူမျိုးအချို့လည်း ရှိခဲ့သည်။ မကုကဘီတို့သည် ဂရိဘာသာတရားကို ဆန့်ကျင်နေသော ဖောက်ပြန်ယုဒလူမျိုး အုပ်စုတစ်စုကို ကိုယ်စားပြုသော်လည်း၊ ဂရိဘာသာတရားကို အတင်းအကျပ် အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းကို ထောက်ခံအားပေးနေသော ဖောက်ပြန်ယုဒလူမျိုး အခြားအုပ်စုတစ်စုလည်း ရှိခဲ့သည်။

အခန်းငယ် ဆယ့်ခြောက်သည် မကုကဘီ ရောက်ရှိလာမည့် တနင်္ဂနွေနေ့ ဥပဒေကိုလည်းကောင်း၊ နဂါး၊ သားရဲနှင့် အတုအယောင် ပရောဖက်တို့၏ သုံးမျိုးပေါင်းစည်းမှုကိုလည်းကောင်း ရည်ညွှန်းသည်။ ထိုသမိုင်းကာလမတိုင်မီ၌ အခန်းငယ် ဆယ့်သုံးမှ ဆယ့်ငါးအထိ ရှိပြီး ထိုအခန်းငယ်များအတွင်း အခန်းငယ် လေးဆယ်၏ စစ်ပွဲ သုံးရပ်သည် အခန်းငယ် ဆယ် (1989)၊ အခန်းငယ် ဆယ့်တစ်နှင့် ဆယ့်နှစ် (ယူကရိန်းစစ်ပွဲ) နှင့် ဟနီယမ်စစ်ပွဲတစ်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ဟနီယမ်စစ်ပွဲသည် ဦးချိန်စံချောင်းရှိသော မြေသားရဲက ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာဝါဒီများ၏ ဘာသာရေးနှင့် နိုင်ငံရေး အယူဝါဒများအပေါ် အောင်မြင်လွှမ်းမိုးသော စစ်ပွဲတစ်ရပ်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။

ထိုစစ်ပွဲ၌ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ နောက်ဆုံးသမ္မတသည် ဆယ်တစ်နှင့် ဆယ်နှစ် အခန်းငယ်များ၌ ဖော်ပြထားသော ပူတင်၏ အောင်ပွဲနှင့် ထိုနောက် ဖြစ်ပေါ်လာသော ပိုလှဲမှု၏ အကျိုးဆက်များကို ကိုင်တွယ်ရမည်ဖြစ်သည်။ သူသည် ရုရှား၏ ပိုလှဲမှုမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော နောက်ဆက်တွဲအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ဖြေရှင်းရန် NATO သို့မဟုတ် ကုလသမဂ္ဂနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့မည်ဖြစ်ပြီး ထိုမဟာမိတ်၏ သမိုင်းအတွင်း၌ပင် Panium စစ်ပွဲ၌ ကုလသမဂ္ဂနှင့် ပါဝင်ဆင်နွှဲမည်ဖြစ်သည်။ အခန်းငယ် လေးဆယ်၏ တတိယစစ်ပွဲသည် အခန်းငယ် လေးဆယ်၏ ပထမစစ်ပွဲကဲ့သို့ ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ စီးပွားရေးနှင့် စစ်ရေးအင်အားအောက်တွင် ပိုလှဲသကဲ့သို့၊ ကုလသမဂ္ဂ၏ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာဝါဒီများသည် “perestroika” ဟူသော ဂေါ်ဘာချော့ဖ်၏ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် ကြိုးပမ်းမှုများ၏ အဓိကအစိတ်အပိုင်းကို ထပ်မံလုပ်ဆောင်ရန် အတင်းအကျပ် ခိုင်းစေခဲ့ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအရာများသည် နောက်ဆုံးတွင် ဆိုဗီယက်စနစ်၏ ပြေငြိမ်းမှုကို ယွှင်းခြင်းနှင့် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု၏ နောက်ဆုံးဖျက်သိမ်းခြင်းသို့ အထောက်အကူပြုခဲ့သည်။

တတိယစစ်ပွဲကို ပထမစစ်ပွဲအားဖြင့် ပုံဖော်ပြထားပြီး စီးပွားရေးနှင့် စစ်ရေးဖိအားတို့မှတစ်ဆင့် Reagan ဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော Trump သည် “perestroika” ဟု ခေါ်သော ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခြင်း သို့မဟုတ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းအတွင်းသို့ ကုလသမဂ္ဂကို အတင်းအကျပ် ပို့ဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခြင်းသည် ကုလသမဂ္ဂဖြစ်သည့် ဘုရင်ဆယ်ပါး၏ စနစ်၏ ခေါင်းပေါ်၌ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို တင်ထားမည်ဖြစ်သည်။ ထိုစစ်ပွဲအတွင်း ထိုနောက်

ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်သည် Trump က ထိုအချိန်တွင် အောင်နိုင်လျက်ရှိသော စနစ်၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူဖြစ်သည်ဟု တောင်းဆိုလျက် မိမိကိုယ်ကို သမိုင်းအတွင်းသို့ မိတ်ဆက်ဝင်ရောက်လာမည်ဖြစ်သည်။

ထိုတူညီသောသမိုင်းအတွင်းတွင် Trump သည် Abraham Lincoln အား ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန် အတင်းအကျပ် ခံခဲ့ရသကဲ့သို့၊ မိမိကိုလည်း ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန် အတင်းအကျပ် ခံရမည့် အတွင်းပိုင်း ပြည်တွင်းစစ်တစ်ရပ်နှင့် ရင်ဆိုင်ရလိမ့်မည်။ ထိုပြည်တွင်းစစ်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်းရှိ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အပူပသကာယ အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့အကွဲအပြားတွင် ဖြစ်ပွားလိမ့်မည်။ အတန်းတစ်ရပ်မှာ နိုင်ငံရေးပါတီနှစ်ရပ်စလုံးအတွင်းရှိ တိုးတက်ဝါဒီ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာဝါဒီများဖြစ်ကြပြီး၊ woke-ism ၏ ဘာသာတရားနှင့် ဒဿနကို လက်ခံထားသူများက ကိုယ်စားပြုကြသည်။ အခြားအတန်းတစ်ရပ် (MAGA-ism) သည် မိမိတို့ကို စစ်မှန်သော Protestant များဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံကြသော်လည်း၊ ၁၈၄၄ ခုနှစ်တွင် ထိုဂုဏ်အင်္ဂါကို ဆုံးရှုံးခဲ့ကြသည်။

သမုမတ၏အုပ်စုကို MAGA-ဝါဒက ကိုယ်စားပြုထားပြီး၊ ၎င်းသည် စစ်မှန်သော ပရိုတက်စတင့်ဝါဒနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်နေသည်ဟု လွဲမှားစွာ ဆိုထားသော အဆိုအပေါ် အခြေပြုထားသည်။ Woke-ဝါဒ၏ အဆိုမှာ Mother Earth ၏ ဘာသာတရား၊ New Age နှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို တည်ထောင်သူဘိုးဘေးများ၏ ခေတ်ဟောင်းအယူအဆများဖြင့် မဟုတ်ဘဲ၊ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်း၏ စံနှုန်းများအရ လက်ရှိတည်ရှိနေသော အခြေအနေများဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ကျင့်သုံးရမည်ဟု ယုံကြည်သော အမင်္ဂဖြစ်သည်။

မတုတသိယ (Trump) သည် ခရစ်တော်မတိုင်မီ ၁၆၇ ခုနှစ်တွင် မိုဒိန်၌ စတင်ခဲ့သော ပုန်ကန်မှုဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်းရှိ ဂလိုဘယ်လစ်-ပရိုဂရက်ဆစ် ဒီမိုကရက်များ၏ ကြိုးပမ်းမှုများကို အဆုံးသတ်မည်။ ထို့နောက် Trump သည် ဟနုကုကာကို စောင့်ထိန်းကျင်းပခြင်းဖြင့် အမှတ်ရစသည့် မကုကဘီတိုက ဗိမာန်တော်ကို ပြန်လည်သန့်ရှင်းအပ်နှံခဲ့သော ခရစ်တော်မတိုင်မီ ၁၆၄ ခုနှစ်၏ သမိုင်းကို ထပ်မံပြန်လည်ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့နောက် ခရစ်တော်မတိုင်မီ ၁၆၁ ခုနှစ်မှ ၁၅၈ ခုနှစ်အထိဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော ကာလအတွင်း Trump သည် ဘာသာရေးအာဏာနှင့် နိုင်ငံရေးအာဏာတို့အကွဲအပြား မတရားသော ဆက်နွယ်မှုတစ်ရပ်ကို ဖော်ထုတ်ပြသသော ရုပ်ပုံတစ်ရပ်ဖြစ်သည့် ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ်၏ ရုပ်ပုံကို တည်ဆောက်ရန် နောက်ဆုံး တွန်းအားပေးမှုကို စတင်မည်။ ခရစ်တော်မတိုင်မီ ၁၅၈ ခုနှစ်တွင် ပဋိညာဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်ပြီး၊ မကုကဘီ ရောက်ရှိလာမည့် အခန်းငယ် ၁၆ ၏ တနင်္ဂနွေဥပဒေကို အတည်ပြုကျင့်သုံးမည်။

ဒီယလေ အခန်းကြီး ၁၁ တွင် ပထမဦးစွာ ရောမသည် နိုင်ငံရေးအရ အာဏာကို မည်သို့ လက်ဝယ်ရယူသည်ကို ဖော်ပြထားပြီး၊ ထို့နောက် ဒီယလေသည် ထိုတူညီသော သမိုင်းကိုပင် ပြန်လည်ဖော်ပြကာ ပိုမိုကျယ်ပန့်စွာ ရှင်းလင်းလျက်၊ ထိုတူညီသော သမိုင်းအတွင်း ရောမသည် ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးတော်နှင့် မည်သို့ ဆက်ဆံသည်ကို ဖော်ပြသော မျဉ်းတစ်ကြောင်းကို ထည့်သွင်းပြထားသည်။ အပိုဒ် ၁၆ မှ ၁၉ အထိတွင် ပဂန်ရောမသည် ကမ္ဘာကို အုပ်စိုးထိန်းချုပ်ရန် ကြံရွှေခဲ့ရသော အတားအဆီး သုံးရပ်ကို ပုံဖော်ပြထားသည်။ အပိုဒ် ၁၆ တွင် ဆီးရီးယားသည် ခရစ်တော်မပေါ်မီ ၆၅ ခုနှစ်၌ ပဂန်ရောမ၏ လက်အောက်သို့ ကျရောက်သွားခဲ့ပြီး၊ ထို့နောက် ယူဒပြည်သည် ခရစ်တော်မပေါ်မီ ၆၃ ခုနှစ်တွင် ပေါင်းပေး၏ လက်ဖွင့် သိမ်းပိုက်ခံခဲ့ရသည်။ အပိုဒ် ၁၆ သည် ရောမသည် ဘုန်းအသရပေပြည့်စုံသော ပြည်၌ ရပ်တည်ရမည့် အချိန်ကို ဖော်ပြထားပြီး၊ ထိုသို့ ဖော်ပြခြင်းအားဖြင့် အခန်းတူ၏ အပိုဒ် ၄၁ တွင်ပါရှိသော တနင်္ဂနွေဥပဒေကို အမျိုးအစားတင်၍ ပုံဆောင်ဖော်ပြနေသည်။

သိမ်းပိုက်ခြင်း၏ သမိုင်းသည် ဘီစီ ၆၃ ခုနှစ် [၁၈၆၃ ခုနှစ်နှင့် အပိုင်း] တွင် ယရုရှလင်မြို့အတွင်း၌ ပြည်တွင်းစစ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပွားနေသော အလယ်ကာလ၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ကို မှတ်သားထားရန် အရေးကြီးသည်။ Uriah Smith က "Pompey သည် Pontus ဘုရင် Mithridates ကို ဆန့်ကျင်သော မိမိ၏ စစ်ဆင်ရေးမှ ပြန်လာစဉ်၊ Judea ၏ ရာဇဝတ်လင်အတွက် ယှဉ်ပြိုင်သူနှစ်ဦးဖြစ်သော Hyrcanus နှင့် Aristobulus တို့သည် အပြင်းအထန် အားပိုင်းလျက် ရှိခဲ့ကြသည်" ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။

"Hyrcanus" နှင့် "Aristobulus" ဟူသော အမည်နှစ်ခုစလုံးသည် ဂရိမူလအစရှိသော အမည်များဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် ဟယ်လင်နစ်တစ်ခေတ်နှင့် ဟက်စမိုနီယန် မင်းဆက်ကာလရှိ ယုဒလူမျိုးသမိုင်းအခြေအနေတွင် သမိုင်းဆိုင်ရာ အရေးပါမှုကို ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ "Hyrcanus" သည် ဂရိစကားလုံး "Hurkanos" မှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုစကားလုံးမှာ ပါရှန်ဘာသာရှိ "ဝံပုလွေ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသော "hurkan" မှ မူလဖြစ်နိုင်သည်။ Hyrcanus သည် ဟက်စမိုနီယန် အုပ်ချုပ်သူအများအပြားက ခံယူခဲ့သော အမည်ဖြစ်သည်။ "Aristobulus" သည် "အကောင်းဆုံး အကဲပြေးသူ" သို့မဟုတ် "အကောင်းဆုံး အတိုင်ပင်ခံ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ Aristobulus သည်လည်း ဟက်စမိုနီယန် အုပ်ချုပ်သူအများအပြားက ခံယူခဲ့သော အမည်တစ်ခုဖြစ်သည်။ "Hyrcanus" နှင့် "Aristobulus" နှစ်ခုစလုံးသည် ဟက်စမိုနီယန်ခေတ်အတွင်း ယုဒလူမျိုးသမိုင်းတွင် အရေးပါသော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဆက်နွယ်သော အမည်များဖြစ်ကြသည်။ သူတို့သည် ယုဒပြည်ရှိ ဟက်စမိုနီယန် နိုင်ငံတော်၏ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တိုးချဲ့ပုံစံများမှ အရေးကြီးသော အခန်းကဏ္ဍများကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သော အုပ်ချုပ်သူများဖြစ်ကြသည်။ ခရစ်တော်၏ အချိန်ကာလ၌ ဟက်စမိုနီယန် နိုင်ငံတော်၏ ပရောဖက်ဆိုင်ရာ ဆက်ခံသူများနှင့် ကိုယ်စားလှယ်များမှာ ဖာရီရှုများ ဖြစ်ကြသည်။

ပေါင်ပသေသည် ယရုရှလင်မြို့ကို အောင်နိုင်သည့်အခါ၊ နိုင်ငံရေးအုပ်စုနှစ်ခုစလုံးသည် ဘီစီ ၁၆၇ ခုနှစ်တွင် မိုဒအောင်က ကိုယ်စားပြုသော ပုန်ကန်ထွက်ပြေးခြင်းခေတ်သို့ မိမိတို့၏ မူလအစကို ပြန်လည်ဆက်နွယ်ကြသည်။ ပေါင်ပသေသည် ထိုပုန်ကန်မှုအတွင်းသို့ ဆွဲသွင်းခံရသောအခါ၊ သူသည် ယရုရှလင်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး၊ အာရေဗီတိုဘူလု၏ နိုင်ငံရေးအုပ်စုကလည်း သူ့ကို ခုခံရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော်လည်း၊ ဟိုင်ကာန၏ အုပ်စုကမူ ပေါင်ပအား မြှင့်တင်ပေးရန် ဖွင့်ပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ပေါင်ပသေသည် ယရုရှလင်မြို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် စတင်ခဲ့ပြီး သုံးလအကြာတွင် ယရုရှလင်မြို့သည် ရောမ၏ အုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့်အောက်တွင် အစဉ်အမြဲ ရောက်ရှိသွားခဲ့သည်။

အခန်းငယ် ဆယ့်ကိုးသို့ရောက်သောအခါ တတိယဖြစ်၍ နောက်ဆုံးဖြစ်သော အတားအဆီးဖြစ်သည့် အီဂျစ်သည် ရောမအင်ပါယာ၏ လက်သို့ ကျရောက်သွားခဲ့သည်။ ထိုနောက် အခန်းငယ် နှစ်ဆယ်တွင် ခရစ်တော်၏ မွေးဖွားခြင်းကို ဖော်ပြပြီး၊ ထိုမှစ၍ ဒီနိုနိုယလ်သည် ထိုသမိုင်းအတွင်း ရောမအင်ပါယာက ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးတော်နှင့် မည်သို့ ဆက်ဆံမှုကို တင်ပြတင်သည်။ အခန်းငယ် နှစ်ဆယ်တစ်ခုနှင့် နှစ်ဆယ်နှစ်တို့တွင် ခရစ်တော်သည် လက်ဝါးကပ်တိုင်ပင်၍ ရိုက်သတ်ခြင်းကို ခံတော်မူသည်။ အခန်းငယ် နှစ်ဆယ်သုံးတွင် ဘီစီ ၁၆၁ မှ ၁၅၈ အတွင်း စတင်ခဲ့သော မဟာမိတ်ဖွဲ့မှုကို ဖော်ထုတ်ပြောထားသည်။ ယင်းသည် "ကျွန်ုပ်တို့၌ ရှင်ဘုရင်မရှိ၊ ကဲသာသာရှိ၏" ဟု ဖောက်ပြန်သော ယုဒလူတို့ ကပြောခဲ့သည့် လက်ဝါးကပ်တိုင်အကြောင်း ဖော်ပြသော အခန်းငယ်များ၏ ချက်ချင်းနောက်တွင် ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ မကုကဘီတို့ဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော ဖောက်ပြန်သော ယုဒလူတို့၏ မျိုးဆက်သည် ဂရိဘာသာရေး ဒဿန၏ ဝင်ရောက်ထိုးဖောက်မှုများကို ခုခံတားဆီးခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ပြုရာတွင် ရောမနှင့် မသန်ရှင်းသော ဆက်နွယ်မှုတစ်ရပ်ကို ဖြစ်စည်းခဲ့ကြသည်။ ထိုသူတို့၏ မျိုးဆက်အကြောင်းသည် လက်ဝါးကပ်တိုင်၏ သမိုင်းကို ဖော်ပြသော အခန်းငယ်၏ နောက်တွင် ဆက်လက်ပေါ်ထွက်လာပြီး၊ ထိုနောက် သူတို့၏ မသန်ရှင်းသော ဆက်နွယ်မှု၏ အသီးအပွင့်ကို အပြည့်အဝ ထင်ရှားပြောထားသည်။

အကျဉ်းချုပ်ခံရသောနှစ်ခုနှစ်ဆယ်အပိုင်း၌ တည်ဆောက်ခဲ့သောဗိမာန်တော်သို့ ရှက်ခိုရာသည် မည်သည့်အခါမျှ ပြန်လည်မရောက်လာခဲ့ပေ။ မလာခိုက ကြည့်သောခွဲသော နောက်ဆုံးပရောဖက်ဆိုင်ရာသက်သေချက်သည် ခရစ်မတိုင်မီ ငါးရာစုအလယ်ပိုင်းခန့်တွင် ပေးအပ်ခဲ့သည်။ မကုကဘီတို့သည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာဂရိတ်ဇာလွမ်းမိုးမှုကို ဆန့်ကျင်၍ ထက်ကြာမည့်ကာလမတိုင်မီ ရာနှင့်ချီသောနှစ်များတစ်လျှောက် ဘုရားသခင်၏ မငြိသာသောတည်ရှိခြင်းလည်းမရှိ၊ ပရောဖက်ဆိုင်ရာသက်သေချက်လည်း မရှိခဲ့ပေ။ ၎င်းတို့၏ပုန်ကန်ထက်ကြွမှုအစပိုင်းတွင်၊ ပုလမေနှင့် ဘုရင် ဥရုာ တို့ နှစ်ဦးစလုံးသည် ယဇ်ပုရောဟိတ်၏အခန်းကဏ္ဍကို ဖြည့်ဆည်း၍ ဗိမာန်တော်၌ ပူဇော်သကဲ့ကားပုရန် ကြီးပြင်းခဲ့စဉ်က ပုဂ္ဂိုလ်လိုခဲ့သည့် ထိုပုန်ကန်မှုကိုပင် ၎င်းတို့က အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ကြသည်။

ယောနသန် အပုဖုစ် (Jonathan Maccabeus ဟုလည်း သိကြသည်) သည် မကုကဘီးယန် ပုန်ကန်ရေးကို အစပုခွဲသော မတုထသိယ၏ သားများအနက် တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ဆလေးစစ် အင်ပါယာကို ဆန့်ကျင်သော ယုဒလူမျိုးတို့၏ ပုန်ကန်ရေးကို ဦးဆောင်ရာတွင် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ခဲ့သည်။ သူ၏အစ်ကို ယုဒ မကုကဘီးယန် စစ်မပြုမီ၌ သေဆုံးပြီးနောက်၊ ယောနသန်သည် မကုကဘီးယန်တပ်ဖွဲ့များ၏ ခေါင်းဆောင်မှုကို လက်ခံယူခဲ့သည်။ စစ်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်မှုအပြင်၊ ယောနသန်သည် ယဇ်ပုရောဟိတ်မင်း၏ တာဝန်ကိုလည်း ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး ယုဒလူမျိုးတို့၏ ဝိညာဉ်ရေးခေါင်းဆောင်အဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ခေါင်းဆောင်နှင့် ယဇ်ပုရောဟိတ်မင်း ဟူသော ယောနသန်၏ နှစ်မျိုးသော အခန်းကဏ္ဍသည် ယုဒသမိုင်းတွင် ထင်ရှားသော တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုတစ်ရပ်ကို မှတ်သားစေခဲ့သည်။ အကဲဖြတ်မှုမှာ ၎င်းသည် ဟာစမီးနီးယန် မင်းဆက်အတွင်း နိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေး အာဏာကို နှစ်မျိုးလုံး တစ်စုတစ်စည်းတည်း ခိုင်မာစွာ စုစည်းပေးခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သူ၏ခေါင်းဆောင်မှုသည် ယုဒလူမျိုးတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ကို ပိုမိုခိုင်မာစေခဲ့ပြီး ယုဒပြည်၌ ဟာစမီးနီးယန် အုပ်စိုးမှုကို တည်ထောင်ရန် အထောက်အကူပြုခဲ့သည်။

ရပ်ဖိယာစစ်အောင်ပွဲအပိုင်း၌ ပ်တိုလမီသည် ကျူးလွန်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သော အပြစ်တည်းဟူသည့် မကုကဘီတို့၏ ပုန်ကန်မှု အစပိုင်း၌ပင် အမှန်တကယ် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ထိုအပြစ်သည် ဘုရင် ဥရုဇိယ၏ ကာလ၌ ယဇ်ပုရောဟိတ်တို့က တော်လှန်တားဆီးခဲ့သော အပြစ်တည်းဟူသော်လည်း၊ မကုကဘီတို့က ဘုရားသခင်၏ ဗိမာန်တော်ဆိုင်ရာ အမှုတော်ဆောင်ခြင်းတို့ကို ကာကွယ်သည်ဟု ပေါ်ပေါက်စွာဆိုခဲ့ခြင်းမှာ အသင်းတော်နှင့် နိုင်ငံတော်တို့ ပေါင်းစည်းခြင်း၏ လမ်းလျှော့ ပုန်ကန်သော ထင်ရှားပေါ်လွင်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုကြောင့် ယင်းသည် ယနေ့ ဘိုင်ဒင်၏ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ woke-ism ၏ ဝင်ရောက်ထိုးဖောက်မှုများကို ဆန့်ကျင်၍ ထရမ်အား ထောက်ခံရန် စုရုံးလှုပ်ရှားနေသော ဘာသာပျက် ပရိုတက်စတင့်ဝါဒ၏ ပုန်ကန်ခြင်းကို နှိမ်တ်ပပြုကိုင်ရန်ရှိသည်။

သမ္မတကျမ်းစာသည် သူတို့ကို သူတို့၏အသီးအနှံအားဖြင့် သိရမည်ဟု သင်ပေးထားသည်။ ခရစ်တော်၏အချိန်ကာလ၌ ရှိခဲ့သော ဖာရိုရှုတို့သည် မတုတသိယမှ စတင်ခဲ့သော ဟက်စမီးနီးယန် မင်းဆက်၏ နောက်ဆုံးကျန်ရစ်သော အစိတ်အပိုင်းများ ဖြစ်ကြသည်။ မတုတသိယနှင့် သူစတင်ခဲ့သော ပုန်ကန်တော်လှန်မှုသည် ဖာရိုရှုဝါဒ၏ အသီးအနှံများကို ထုတ်ဖော်ပေးခဲ့သကဲ့သို့၊ "Make America Great Again" ဟူသော အယူအဆကို ထောက်ခံနေသော သစ္စာပျက်သော ပရိုတက်စတင့်များလည်း ထိုသို့ပင် ဖြစ်ကြသည်။ အမေရိကသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေကို ဘုရားကျောင်းနှင့် နိုင်ငံတော်ကို အပြန်အလှန် ခွဲထားစေရန်ဖြစ်သည်ဟု နားလည်ထားခဲ့စဉ်က ကြီးမားခဲ့သည်။ သို့သော် ဟနကာပွဲတော်ဖြင့် အမှတ်တရ ကျင်းပလေ့ရှိသော အောင်ပွဲက ကိုယ်စားပြုသည့် အတုအယောင် အံ့ဖွယ်အမှု၏ အချိန်တွင်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ ဥပဒေပေဋ္ဌာန်းရေး လှုပ်ရှားမှုသည် ပွင့်လင်းစွာ ပေါ်ထွက်လာလိမ့်မည်။

ဤလူ့လောချက်ကို နောက်ဆောင်းပါးတွင် ဆက်လက်ဖော်ပြထားမည်။

“ယခင်က တတိယကောင်းကင်တမန်၏ သတင်းတရားများကို တင်ပို့သူများသည် မကပြုစုပင် အနုတရားသတိပေးသူများသာ ဖြစ်ကြသည်ဟု မှတ်ယူခဲ့ခဲ့ရသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သည်းမခံမှုသည် အာဏာကို လက်ဝယ်ရယူလာမည်၊ အသင်းတော်နှင့် အစိုးရသည် ဘုရားသခင်၏ ပညတ်တော်များကို စောင့်ထိန်းသူများကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ရန် ပူးပေါင်းမည်ဟူသော သူတို့၏ ခန့်မှန်းချက်များကို အခြေအမြစ်မရှိသော၊ အဓိပ္ပာယ်မရှိသော အရာများဟု ကြည့်ခဲ့ကြသည်။ ဤပြည်သည် ဘာသာရေးလွတ်လပ်ခွင့်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူအဖြစ် ရှိခဲ့သကဲ့သို့ အခြားမည်သည့်အရာမျှ ဖြစ်မလာနိုင်ဟု အပြည့်အဝ ယုံကြည်စွာ ကြည့်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် တနင်္ဂနွေနေ့ စောင့်ထိန်းခြင်းကို အတင်းအကျပ် ပြဋ္ဌာန်းရေးကိစ္စသည် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လှုံ့ဆော်ဆွေးနွေးခံရလျက်ရှိသည်နှင့်အမျှ၊ အချိန်ကပြုမိသော သံသယဝင်ခံခဲ့ရပြီး မယုံကြည်ခံခဲ့ရသော ထိုအဖြစ်အပျက်သည် နီးကပ်လာနေသည်ကို မငြိတူရေပူပြီး တတိယသတင်းစကားသည် ယခင်က မရရှိနိုင်ခဲ့သော သက်ရောက်မှုတစ်ရပ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေလိမ့်မည်။”

“မျိုးဆက်တိုင်း၌ ဘုရားသခင်သည် မိမိ၏အမှုတော်ဆောင်များကို စလွှတ်တော်မူ၍ လောက၌ရှိသော အပစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အသင်းတော်၌ရှိသော အပစ်ကိုလည်းကောင်း ပြစ်တင်ရှုတ်ချစေတော်မူခဲ့သည်။ သို့သော် လူတို့သည် မိမိတို့အား နားဝင်ချီသာသော စကားများကိုသာ ပြောကပြုံးပေးခြင်းကို တောင့်တကြည်ဖြူ၍၊ စင်ကပြသန်ရှင်း၍ အလှဆင်မွမ်းမံခြင်းမရှိသော အမှန်တရားစစ်သည် သူတို့အတွက် လက်မခံနိုင်သောအရာ ဖြစ်လေသည်။ ပူပြိုင်ခြင်းလဲရေးဆောင်ရွက်သူ အများအပြားသည် မိမိတို့၏အမှုကို စတင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အသင်းတော်နှင့် လူမျိုး၏ အပစ်များကို တိုက်ခိုက်ရာ၌ အလွန်သတိပညာနှင့် ပြုမူဆောင်ရွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် စင်ကပြသော ခရစ်ယာန်အသက်တာ၏ စံနှုန်းအားဖြင့် လူတို့ကို သမုမာကျမ်းစာ၏ သွန်သင်ချက်များထံ ပြန်လည်ဦးတည်စေနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ဘုရားသခင်၏ ဝိညာဉ်တော်သည် ဧလိယအပေါ် ဆင်းသက်တော်မူခဲ့သကဲ့သို့ သူတို့အပေါ်၌လည်း ဆင်းသက်တော်မူ၍၊ ဆိုးယုတ်သော ရှင်ဘုရင်တစ်ပါးနှင့် ယုံကြည်ခြင်းမှ ဖောက်ပြန်သွားသော လူမျိုးတစ်မျိုး၏ အပစ်များကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချစေရန် သူကို လှုံ့ဆော်တော်မူသကဲ့သို့၊ သူတို့ကိုလည်း ထိုသို့ လှုံ့ဆော်တော်မူလေသည်။ ထိုကခြာ၌ သူတို့သည် သမုမာကျမ်းစာ၏ တိုက်ရိုက်ရှင်းလင်းသော မိန့်ကပြုံးချက်များ—မိမိတို့တင်ပြန် တွန့်ဆုတ်နေခဲ့သော သွန်သင်ချက်များ—ကို မဟာပဋိပက္ခ မနုဇ္ဈိန်ကပြောခဲ့ပေ။ သူတို့သည် အမှန်တရားနှင့် ဝိညာဉ်များအပေါ် ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိသော အနုတရားကို ထက်သန်စွာ ကြည့်ဟောပြောရန် အတွန်းပို့ခဲ့ကြသည်။ သခင်ဘုရား ပေးတော်မူသော စကားများကို သူတို့သည် အကျိုးဆက်ကို မကကြောက်ရွံ့ဘဲ ဟောပြောကြား၍၊ လူတို့သည် ထိုသတိပေးချက်ကို မဖတ်မနုဇ္ဈိန် နားထောင်ကြလေသည်။”

“ထိုကခြာ၌ တတိယကောင်းကင်တမန်၏ သတင်းစကားကို ကြည့်ရလိမ့်မည်။ ၎င်းကို အကျိုးစီးပွားဆိုးတန်ခိုးဖြင့် ပေးအပ်ရမည့် အချိန်ရောက်လာသောအခါ၊ ထာဝရဘုရားသည် နှိမ့်ချသော ကိရိယာများအားဖြင့် အလုပ်လုပ်တော်မူမည်ဖြစ်ပြီး မိမိတို့ကိုယ်ကို ကိုယ်တော်၏ အမှုတော်အတွက် သန့်ရှင်းစွာ အပ်နှံသောသူတို့၏ စိတ်နှလုံးများကို ဦးဆောင်တော်မူလိမ့်မည်။ အမှုဆောင်သူတို့သည် စာပေအဖွဲ့အစည်းများ၏ လူကျင့်သင်ကြားမှုကြောင့်ထက် ကိုယ်တော်၏ ဝိညာဉ်တော်၏ အဆီလိမ်းခြင်းအားဖြင့် ပို၍ အရည်အချင်းပြည့်စုံစေလိမ့်မည်။ ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ဆွတ်တောင်းခြင်းရှိသော သူတို့သည် သန့်ရှင်းသော စိတ်အားထက်သန်မှုဖြင့် ထွက်သွားရန် တိုက်တွန်းခံရကပြု၍ ဘုရားသခင်က သူတို့အား ပေးတော်မူသော နှုတ်ကပတ်တော်များကို ကြည့်ကြည့်မိမ့်မည်။ ဗာဗုလွန်၏ အပစ်များကို ဖော်ထုတ်ပြောလိမ့်မည်။ အသင်းတော်၏ စောင့်ထိန်းကျင့်သုံးမှုများကို နိုင်ငံရေးအာဏာဖြင့် အတင်းအကျပ် ပြဋ္ဌာန်းစေခြင်းမှ

ဖဋ္ဌိပေါလောမညံ ကြောက်မက်ဖွယ် အကျိုးဆက်များ၊ နှုတ်ဝိညာဉ်ဝါဒ၏ စိမ့်ဝင်ကျူးကျော်မှုများ၊ ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာ၏ လျှို့ဝှက်သတ်လည်း လျှင်မြန်သော တိုးတက်မှု—ဤအရာအားလုံးကို အဖုံးကွယ်မရှိ ဖော်ထုတ်လိမ့်မည်။ ဤတည်ကဏ္ဍလေးနက်သော သတိပေးချက်များက ငြောင့်လူများသည် နိုးဆော်ခံရလိမ့်မည်။ ဤသို့သော စကားမျိုးကို တစ်ခါမျှ မကပြီးဖူးသေးသော ထောင်ပေါင်းများစွာ၊ သောင်းပေါင်းများစွာသော လူများသည် နားထောင်ကလြိမ့်မည်။ သူတို့သည် အံ့အားသင့်လျက် ဗာဗုလုန်သည် အသင်းတော်ဖဋ္ဌိကဏ္ဍခြင်း၊ မိမိ၏ အမှားများနှင့် အပဋ္ဌိများက ငြောင့်လံကျသွားကဏ္ဍခြင်း၊ ကောင်းကင်မှ သူမထံသို့ ပို့လွှတ်သော အမှန်တရားကို ပယ်ချခဲ့သောကဏ္ဍခြင်း ဖဋ္ဌိကဏ္ဍခြင်း သက်သေခံချက်ကို ကပြကပြသည်။ လူများသည် မိမိတို့၏ ယခင်ဆရာများထံသို့ “ဤအရာများသည် အမှန်ပင်လော” ဟူသော စိတ်အားထက်သန်သော မေးမြန်းမှုနှင့်အတူ သွားရောက်ကပြောအခါ၊ ဓမ္မမဆရာများသည် ဒဏ္ဍာရီများကို တင်ပြကြပြီး၊ သူတို့၏ ကြောက်ရွံ့မှုများကို ဖြေသိမ့်ကာ နိုးနိုးကပြိုးကပြိုး ဖဋ္ဌိလာသော အပဋ္ဌိသံစိတ်ကို ငြိမ်သက်စေရန် ချိသာနူးညံ့သော အရာများကို ပရောဖက်ပြုကြသည်။ သို့ရာတွင် လူအများအပြားသည် လူတို့၏ အာဏာတစ်ရပ်တည်းကိုသာ မကျနေပဲဘဲ၊ ရှင်းလင်းသော ‘ထာဝရဘုရား မိန့်တော်မူသည်မှာ’ ကို တောင်းဆိုကပြောကဏ္ဍခြင်း၊ ရှေးခေတ် ဖာရိုရှုများကဲ့သို့ပင် မိမိတို့၏ အာဏာကို မေးခွန်းထုတ်ခံရသောကဏ္ဍခြင်း အမျက်ထွက်သည့် လူကြိုက်များသော ဓမ္မမဆရာဆောင်အဖွဲ့သည် ထိုသတင်းစကားကို စာတန်မှလာသောအရာဟု ရှုတ်ချကပြောမြည်ဖဋ္ဌိပြီး အပဋ္ဌိကို နှစ်သက်သော လူအုပ်များကို လှုံ့ဆော်ကာ ထိုသတင်းစကားကို ကြေညာသောသူတို့ကို ကဲ့ရဲ့ပီပြီ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်စေလိမ့်မည်။”

“အငြင်းပွားမှုသည် နယ်ပယ်သစ်များသို့ တိုးချဲ့ဝင်ရောက်လာ၍ လူတို့၏စိတ်နှလုံးများကို ဘုရားသခင်၏ ဖိနှိပ်ခံရသော ပညတ်တရားသို့ လှည့်ခေါ်လာသည်နှင့်အမျှ စာတန်သည် လှုပ်ရှားတက်ကျပြုန်ရုံ၏။ ထိုသတင်းစကားနှင့်အတူ ပါဝင်လိုက်ပါလာသော တန်ခိုးသည် ၎င်းကို ဆန်ကျင်သူတို့ကိုသာ ပို၍ ရှေးသွပ်ဒေါသထွက်စေလိမ့်မည်။ သင်းအုပ်ဘုန်းကြီးများသည် ထိုအလင်းရောင်သည် မိမိတို့၏ သိုးအုပ်များအပေါ် မတောက်ပစေရန် ပတ်ကာထားနိုင်ဖို့ လူစွမ်းအားထက်လွန်ကဲသကဲ့သို့ ဖဋ္ဌိသော အားထုတ်မှုများကို ထုတ်ဖော်ပြုပြင်ကလြိမ့်မည်။ မိမိတို့လက်ဝယ်ရှိသော နည်းလမ်းမျိုးစုံအားဖြင့် ဤအရေးကြီးသော မေးခွန်းများနှင့်ဆိုင်သော ဆွေးနွေးမှုကို ဖိနှိပ်တားဆီးရန် ကြိုးပမ်းကလြိမ့်မည်။ အသင်းတော်သည် နိုင်ငံရေးအာဏာ၏ အင်အားကြီးသော လက်မောင်းကို အကူအညီတောင်းယူမည်ဖဋ္ဌိပြီး ဤအမှုတွင် ကက်သလစ်တို့နှင့် ပရိုတက်စတင့်တို့သည် ပူးပေါင်းကလြိမ့်မည်။ တန်ခိုးဂန္ဓနေးကို အတင်းအကျပ် လိုက်နာစေမည့် လှုပ်ရှားမှုသည် ပို၍ ရဲရင့်ပြတ်သားလာသည်နှင့်အမျှ ပညတ်တော်ကို စောင့်ရှောက်သူတို့အပေါ် ဥပဒေကို အသုံးချကလြိမ့်မည်။ သူတို့ကို ဒဏ်ငှေနှင့် ထောင်ချခင်းတို့ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ကလြိမ့်မည်။ အချို့တို့အား မိမိတို့၏ ယုံကြည်ခင်းကို စွန့်လွှတ်စေရန် အလှူခံအစားအဖဋ္ဌိ သိခြာအာဏာရှိသော ရာထူးများနှင့် အခြားသော ဆုလာဘ်များ၊ အခွင့်အရေးများကိုလည်း ကမ်းလှမ်းကလြိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် သူတို့၏ မယိမ်းယိုင်သော အဖဋ္ဌိမှာ၊ ‘ဘုရားသခင်၏ နှုတ်ကပတ်တော်မှ ကျွန်ုပ်တို့၏ အမှားကို ပပြု’ ဟူ၍ဖဋ္ဌိသည်—အလားတူ အခွင့်အရေးများအောက်တွင် လူသာက တင်ပခြေသော တောင်းဆိုချက်နှင့် တူညီလှ၏။ တရားရုံးများရှေ့သို့ တရားစွဲဆိုခံရသူတို့သည် သမုမာတရားအတွက် ခိုင်မာသော ကာကွယ်ချပေးချက်ကို တင်ပြပြီး သူတို့ကို ကပြိုးနာသူအချို့သည် ဘုရားသခင်၏ ပညတ်တော်အလုံးစုံကို စောင့်ရှောက်ရန် မိမိတို့၏ ရပ်တည်ချက်ကို ခံယူလာကလြိမ့်မည်။ ထိုသို့အားဖြင့် အခြားမဟုတ်လျှင် ဤသမုမာတရားများအကြောင်း ဘာမျှ မသိနိုင်ကလြိမ့်မည် လူထောင်ပေါင်းများစွာ၏ ရှေ့မှောက်သို့ အလင်းရောင်ကို ယူဆောင်လာမည်ဖဋ္ဌိသည်။” The Great Controversy, 605, 606.